

Bệnh Creutzfeldt-Jakob Biến Thể (vCJD) Variant Creutzfeldt-Jakob Disease (vCJD)

Bệnh Creutzfeldt-Jakob Biến Thể (vCJD) là gì?

Bệnh Creutzfeldt-Jakob Biến Thể (vCJD) cũng còn được gọi là bệnh bò điên hoặc bệnh não dạng bọt biển ở người do bò gây nên (human bovine spongiform encephalopathy, viết tắt BSE). Đây là một bệnh hiếm, làm thoái hóa não và có thể gây tử vong cho người. Bệnh hủy hoại các tế bào não và tủy sống.

Các triệu chứng của vCJD là gì?

Các triệu chứng ban đầu của vCJD bao gồm thay đổi tâm tính và mất trí nhớ. Bệnh cũng gây ra các vấn đề với sự chuyển động và tiến triển một cách nhanh chóng sang trạng thái đòi sống thực vật và chết. Các triệu chứng của vCJD có thể xảy ra bất cứ lúc nào trong khoảng thời gian từ 5 đến 15 năm kể từ khi bị nhiễm bệnh. vCJD có thể xảy ra ở bất cứ tuổi nào, nhưng bệnh phổ biến nhất ở những người dưới 30 tuổi.

Kể từ khi phát hiện ra bệnh vCJD vào năm 1995, đã có hơn 200 trường hợp vCJD được báo cáo trên toàn thế giới. Hầu hết các ca bệnh đã xảy ra tại Vương quốc Anh. Một vài trường hợp bệnh vCJD đã được báo cáo tại Canada nhưng những người này đã bị nhiễm bệnh tại các quốc gia khác.

Điều gì gây nên bệnh vCJD?

vCJD gây nên bởi một prion bất bình thường – một chất đạm tìm thấy ở bề mặt của các tế bào. Prion bất bình thường bám vào các chất đạm của tế bào não khác và làm biến dạng chúng. Bệnh gây nên khi một prion bất bình thường tấn công não, giết chết tế bào và tạo các lỗ hổng ở mô hoặc các mảng giống như bọt biển. Prion của vCJD thì giống như prion được tìm thấy ở bò bị BSE.

Làm thế nào để một người mắc bệnh vCJD?

vCJD không truyền từ người này sang người khác. Tuy nhiên bệnh có thể truyền từ một người bị bệnh vCJD sang những người khác thông qua việc truyền máu, tuy điều này cực kỳ hiếm có. Bệnh cũng có thể truyền sang cho những người đã ăn các bộ phận của bò hoặc ăn thịt bò bị nhiễm BSE. Tại Canada, cho đến nay đã có 16 trường hợp được báo cáo về BSE ở bò. Không có một bộ phận nào của những đàn bò này đã đi vào nguồn cung ứng thực phẩm cho con người. Không có bất cứ các trường hợp vCJD nào được báo cáo là do ăn thịt bò Canada mà ra.

Làm thế nào để một con bò bị BSE?

Các prion bất bình thường gây nên BSE có ở trong não, sọ, cột sống, mô tế bào thần kinh và trong đồ lòng bò. Các prion có thể truyền sang cho những con bò khác khi thực phẩm dùng để nuôi chúng có chứa các thứ nhiễm độc từ những con bò bị bệnh. Để biết thêm thông tin về BSE, xin viếng trang mạng của Cơ quan Kiểm soát Thực phẩm của Canada (Canadian Food Inspection Agency) tại địa chỉ www.inspection.gc.ca/animal-health/terrestrial-animals/diseases/reportable/bse/eng/1323991831668/1323991912972.

Các sự phòng ngừa nào được thực hiện để tránh sự lây lan của BSE?

Tại hầu hết các quốc gia bao gồm Canada, Hoa Kỳ, và Vương Quốc Anh, để tránh sự lây lan của BSE, bò nuôi để làm thịt cho người dân tiêu thụ đều không được cho ăn các thứ bị nhiễm độc.

Để biết thêm chi tiết, xin xem ‘Những Điều Căn Bản về việc Hội Đủ Điều Kiện để Hiến Máu’ của cơ quan đặc trách Các Dịch Vụ về Máu của Canada (Canadian Blood Services ‘The ABCs of

Eligibility’) tại trang mạng www.blood.ca/en/blood/abcs-eligibility.

Làm thế nào để chẩn đoán vCJD?

Một sự chẩn đoán tạm thời bệnh vCJD được thực hiện dựa trên:

- các triệu chứng,
- các xét nghiệm chất dịch chung quanh tủy sống,
- các hình não được thực hiện bằng cách dùng hình chụp cắt lớp (CT) và chụp cộng hưởng từ (MRI),
- ghi lại hoạt động điện của não bằng cách dùng điện não đồ (EEG),
- và làm sinh thiết amidan (tonsil biopsy).

Sự chẩn đoán chỉ có thể được xác nhận thông qua việc giảo nghiệm tử thi.

Ở những người bị bệnh vCJD, các biến chứng đe dọa đến tính mạng có khuynh hướng bộc phát

khoảng 2 năm sau khi xảy ra các triệu chứng ban đầu.

vCJD được điều trị như thế nào?

Hiện nay không có cách gì để chữa vCJD. Sự điều trị bao gồm hỗ trợ cho bệnh nhân bằng liệu pháp vật lý và chức năng trị liệu. Một người bị bệnh vCJD cuối cùng sẽ trở nên bị liệt giường và phải được nuôi ăn bằng ống.

vCJD có liên hệ đến CJD hay không?

CJD và vCJD là hai bệnh khác nhau. Chúng là một phần của nhóm các bệnh gây nên bởi các prion bất bình thường. Các triệu chứng thì tương tự, tuy CJD thường xảy ra ở những người trưởng thành trong độ tuổi từ 45 đến 75. CJD không có liên hệ đến việc ăn thịt bò bị nhiễm BSE.

Để biết thêm thông tin

Để biết thêm thông tin về CJD, xin xem [HealthLinkBC File #55a Bệnh Creutzfeldt-Jakob \(CJD\)](#).

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi **8-1-1** (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lạng tai, xin gọi **7-1-1**. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.